

De echo zat ernaast!

Het zal je maar gebeuren: volgens de echo krijg je overduidelijk een meisje, terwijl er na de bevalling een blakende zoon in je armen ligt. Oeps, foutje! De echo heeft nu eenmaal niet altijd gelijk. Dat is soms hilarisch, soms een gelukje, maar soms ook erg vervelend... Vijf vrouwen vertellen.

Debora (33), moeder van Boris (3) en Oscar (6 maanden)

“Na een miskraam was ik vorig jaar oktober heel blij toen ik al snel weer zwanger was. Maar bij de eerste echo in december - ik zou dan 8 weken zwanger zijn - bleek het niet in orde te zijn. 'Leeg vruchtzakje' luidde de conclusie van de verloskundige. Een week later keek ze nog een keer, maar trok dezelfde conclusie. Volgens de verloskundige was het zo klein dat het vanzelf zou oplossen in mijn buik. We waren intens verdrietig. Alweer een miskraam! De weken verstreken en ik voelde me al die tijd niet mezelf. Veel maagzuur, snel buiten adem, moe; wat was er toch met me aan de hand? Mijn menstruatie kwam ook maar niet, maar dat kon komen door de hormonen die in de war waren door de miskramen zo kort op elkaar, had de verloskundige gezegd. Maar na een paar maanden voelde ik opeens iets bewegen in mijn buik. Ik redeneerde het eerst nog weg, maar een paar weken later was het 'geklop' zo sterk dat ik er niet meer omheen kon. Ik zei tegen mijn man: 'Je gaat me echt voor gek verklaren, maar ik denk dat er een baby in mijn buik zit en dat die al heel groot is.' Hij voelde aan mijn buik en net op dat moment was er beweging. 'Ik voel het ook', zei hij verschrikt. Eenmaal bij de verloskundige bleek ik al 22 weken zwanger te zijn! Zij viel ook van haar stoel van verbazing en weet tot op de dag van vandaag niet hoe ze het bij die eerste echo tot twee keer toe verkeerd had gezien. Net zoals toen ik zwanger was van Boris was ik kennelijk afgefallen in de eerste weken, zodat mijn buik nog niet veel was gegroeid. Op 26 juli is ons kerngezonde en bijna negen pond zware 'verrassingsei' Oscar geboren. Achteraf vind ik het heel mooi hoe de natuur gewoon zijn gang is gegaan en de techniek heeft gefopt.”

Anita (27), moeder van Jens (6 maanden)

“Op de vroege echo's en de 20-wekenecho was er niets afwijkends te zien aan ons mannetje. Hij groeide goed en leek prima gezond. Ik had er dan ook alle vertrouwen in dat het goed zou blijven gaan. Met 27 weken zwangerschap lieten we een pretecho maken. Het was leuk en bijzonder om naar ons kindje te kunnen kijken. De eerste minuten althans. Al snel merkten we aan de echoscopiste dat er iets niet in de haak was. Ze zei dat ze een zwarte vlek achter de navelstreng zag, die op een verdikking in het bloedvat of een cyste kon duiden. Ze kon het niet precies thuisbrengen, maar vertrouwde het niet. We waren behoorlijk in paniek, vooral omdat ze ons niet verder kon en mocht helpen. Een pretecho is immers geen medische echo. We werden naar huis gestuurd, vol twijfels over wat er aan de hand was. Na twee stressvolle dagen en slapeloze nachten konden we bij een gynaecoloog terecht. Ook hij zag iets dat er niet hoorde, maar hij kon ons evenmin vertellen wat het was. Zelfs na overleg met andere gynaecologen en verloskundigen kregen we geen duidelijke diagnose. Omdat Jens het goed leek te doen en nergens last van leek te hebben, besloten de artsen dat ze het gewoon in de gaten zouden houden. Ik kreeg in de weken erna diverse echo's waarop de vlek nog steeds zichtbaar was. Er werd afgesproken dat ik in het ziekenhuis zou bevallen, vanwege het risico van het knappen van het bloedvat. Toen ik uiteindelijk beviel van Jens, bleken we al die tijd

voor niets in spanning te hebben gezeten: er was aan de navelstreng niets te zien en hij was helemaal gezond. Wat een geluk.”

Damaris (35), moeder van Joyce (8) en Yorick (6):

“Ik was op een week na uiterekend van Yorick toen ik nog een laatste echo kreeg. Tot die tijd wisten we nog niet wat het was, een jongen of een meisje. De gynaecoloog wist aan de hand van de echo ‘met 99 % zekerheid’ - ik hoor het hem nog zeggen - dat het een meisje zou worden. Die laatste week is mijn schoonmoeder nog volop aan het winkelen geslagen en kocht allerlei leuke setjes. Voor een meisje. Groot was onze verbazing toen Yorick toch echt een piemeltje bleek te hebben. Nog dagen na de bevalling konden mensen om ons heen gewoon niet geloven dat we een zoon hadden gekregen. Wij vonden het wel hilarisch. Meisje of jongen, als het maar gezond is. Cliché, maar waar.”

Pascale (35), moeder van Beau (6) en Daan (2)

“De zwangerschap van Beau verliep volgens het boekje, tot zo’n 31 weken. Ik begon me slapjes te voelen en kreeg last van m’n buik. Tijdens de controle reageerde de verloskundige nogal laconiek. Volgens haar was alles prima met de baby en ik moest na een week maar weer langskomen. Drie dagen later zat ik op het toilet toen ik de schrik van m’n leven kreeg: ik had een behoorlijke bloeding en verloor zelfs complete bloedzakjes. Diezelfde dag ging ik naar het ziekenhuis, terwijl het bloeden maar doorging. Tot mijn verbazing kon de gynaecoloog niets bijzonders zien op de echo. Hartslag en bloeddruk zagen er goed uit en ik moest maar rustig naar huis gaan. Ik vertrouwde het niet, maar er werd letterlijk gezegd: geloof ons nou maar, wij hebben er voor gestudeerd. Eenmaal thuis bleef ik bloed verliezen. ‘s Nachts werd ik wakker met het gevoel dat ik naar het toilet moest. Maar ik haalde het niet op tijd en de hele gang lag onder het bloed. Het was net een slachting. Mijn man belde het ziekenhuis - een ander dan waar ik de echo had gehad - en daar moest ik direct platliggen. Ik had al drie centimeter ontsluiting en was nog geen 32 weken zwanger. Ik kreeg weeënremmers, maar het hielp allemaal niets. Twee dagen later braken de weeën alsnog door en werd mijn zoon Beau geboren. Hij heeft nog acht weken in het ziekenhuis gelegen. Zelf ben ik dagenlang in shock geweest. De roze wolk? Die was grijs voor mij. De dienstdoende gynaecoloog zei later dat zijn collega’s hadden moeten zien dat de placenta aan één kant al helemaal afgestorven was. Dan was ik gelijk kunnen gaan liggen en was de bevalling waarschijnlijk pas later op gang gekomen. Ik heb nog wel een bloemetje gekregen van het andere ziekenhuis. Maar dat heeft mijn trauma er niet minder op gemaakt...”

Martine (40), moeder van Rianne (6), Simone (4) en Mark (3)

“Toen ik ruim zeven maanden zwanger was van Simone concludeerde de verloskundige dat ze niet goed groeide. Ze stuurde me door naar het ziekenhuis, waar ik een echo kreeg. Inderdaad, beaamde de gynaecoloog, dit kindje is heel klein. Hij schatte het geboortegewicht op zo’n vierenhalf pond, echt laag dus. Toch had ik zelf het vermoeden dat het niet klopte. Ik voelde gewoon: met dit kind is niks aan de hand. Ik kreeg gelijk. Ik beviel van een kerngezonde dochter, 3750 gram schoon aan de haak. Iedereen was opgelucht, ik had zoiets van: ik zei het toch! Het scenario herhaalde zich bij Mark. Gezien mijn dossier kreeg ik standaard veel echo’s. We nemen geen risico, zei de verloskundige. En ja hoor, ook deze baby leek heel klein. Maar was het niet! Mark woog 3500 gram bij z’n geboorte, heel mooi gemiddeld dus. Waarschijnlijk had hij, net als zijn zusje, behoorlijk opgevouwen gezeten in mijn buik. Ook nu was ik niet verbaasd. En ook blij natuurlijk. Liever zo dan andersom.”

Hoe betrouwbaar is de echo?

Anneke Schmidt, verloskundige/echoscopiste en haptonome: “Als ouders verwachten dat alles gezien kan en zal worden, is geen enkele meting 100 % betrouwbaar. De echo is slechts een hulpmiddel om iets meer te kunnen zeggen over de gezondheid van een kindje. Net zoals de handen van de verloskundige en het ‘oergevoel’ of de beleving van de aanstaande moeder iets kunnen vertellen over de baby. Maar geen van deze informatiebronnen is feilloos - ook de echo niet. Het blijft mensenwerk om een echo te interpreteren. Het gebeurt soms inderdaad dat bepaalde aandoeningen niet worden gezien, doordat de echoscopist focust op een gezond kind in plaats van op een kind met afwijkingen. Met andere woorden: iets waar je niet op let, valt minder op dan wanneer je er wél op zou letten. Bovendien is het soms gewoon niet goed mogelijk om een helder beeld te krijgen, vanwege de positie waarin het kindje ligt - misschien vóór een probleemgebied - of doordat er een schaduw over het beeld ligt. Het ligt er dan maar net aan hoe een echoscopist interpreteert wat hij of zij ziet. Zo zouden ronde, volle schaamlipjes ten onrechte voor balletjes aangezien kunnen worden en zou zelfs een groot placentaprobleem gemist kunnen worden. Een echo is een mooi middel om even ‘naar binnen’ te kunnen kijken. Maar het is niet zaligmakend. Ik las ooit een treffende uitspraak, die ik ouders graag meegeef: Alleen met je hart kun je goed zien. Het wezenlijke is onzichtbaar voor het oog.”